

Załącznik 5. Analiza działań zaplanowanych w Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r. pod kątem rekomendacji PARPA.

Lp.	Treść rekomendacji PARPA	Pytanie	Ustalenia	Rekomendacje
Obszar 1: Wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu				
1.1.	<p>Rosnący poziom finansowania świadczeń zdrowotnych w obszarze leczenia uzależnienia przez NFZ nie zabezpiecza realnego popytu na te świadczenia. Wysokość środków przekazywanych przez NFZ na leczenie osób uzależnionych nie jest adekwatna do wciąż rosnącej liczby osób zgłaszających się na leczenie.</p> <p>Jeżeli na terenie gminy nie ma placówki leczenia uzależnienia od alkoholu, samorząd terytorialny powinien zapewnić dostęp mieszkańcom do świadczeń najbliższej placówki odwykowej i sprawdzić, jakiego typu działania wspierające mogłyby podnieść efektywność świadczonych przez nią usług.</p> <p>Poziom finansowania świadczeń w zakresie leczenia uzależnień przez NFZ zabezpiecza najczęściej realizację tylko podstawowego programu psychoterapii uzależnienia lub tylko część świadczeń w ramach programu podstawowego. Rekomenduje się zakup ponadpodstawowego programu terapii uzależnienia lub elementów brakujących programu podstawowego, ponadpodstawowego i pogłębionego, tak aby pacjenci otrzymali pełną, kompleksową, a nie tylko podstawową ofertę leczenia.</p>	<p>W jaki sposób gmina Niepołomice zapewnia dostęp do świadczeń najbliższej placówki odwykowej?</p> <p>Czy gmina kieruje do konkretnej placówki?</p> <p>Czy jest to najbliższa placówka?</p> <p>Jak wygląda współpraca pełnomocnik z placówką/placówkami?</p> <p>Czy sprawdzano, jakiego typu działania wspierające mogłyby podnieść efektywność świadczonych przez nią usług?</p> <p>Czy wiadomo, jakie programy w tych placówkach są realizowane?</p> <p>Czy weryfikowane jest, czy placówki te prowadzą kompleksowy, spójny program terapeutyczny?</p>	<p>Na terenie gminy Niepołomice nie ma placówki leczenia uzależnienia od alkoholu. Takie placówki funkcjonują w pobliskich miejscowościach - Bochni, Krakowie i Wieliczce. Osoby zgłaszające się do Pełnomocnik otrzymują informację o placówkach, z których usług mogą skorzystać, również poza obszarem Małopolski.</p> <p>Pełnomocnik rekomenduje placówki, które oferują usługi na dobrym poziomie. Ponadto na podstawie rozmowy Pełnomocnik rekomenduje również odpowiednią formę leczenia (leczenie ambulatoryjne, w oddziale dziennym lub w oddziale stacjonarnym).</p> <p>Gmina Niepołomice nie prowadzi działań wspierających placówki w innych miejscowościach. Nie dofinansowuje dodatkowych</p>	<p>1. Pozyskanie danych za 2018 r., z których placówek korzystali mieszkańcy gminy, spośród placówek rekomendowanych przez Pełnomocnik (liczba mieszkańców gminy korzystających z usług danej placówki w ciągu roku) oraz prowadzenie bieżącego monitoringu w tym zakresie.</p> <p>2. Ustalenie, jakie formy wsparcia nie są dofinansowane dla mieszkańców gminy Niepołomice w ww. placówkach, a są dofinansowane dla mieszkańców gminy, na terenie której znajduje się placówka.</p> <p>3. Przedstawienie Radzie Miejskiej propozycji możliwości dofinansowania dodatkowych form wsparcia (np. turnusy rehabilitacyjne) dla mieszkańców gminy Niepołomice w placówkach terapeutycznych, z których korzystają mieszkańcy gminy.</p>

		<p>Czy placówka z którą współpracuje gmina, jest w jakiś sposób przez gminę wspierana?</p>	<p>płatnych świadczeń (np. turnusów rehabilitacyjnych) dla mieszkańców gminy.</p> <p>Rozważana jest współpraca w zakresie sfinansowania pacjentom z gminy Niepołomice turnusów rehabilitacyjnych oferowanych przez placówki w innych miejscowościach. Przykładowo gmina Kraków partycypuje w kosztach takich turnusów, ale tylko dla osób zamieszkałych na terenie tej gminy. Obecnie mieszkańcy gminy Niepołomice muszą za takie turnusy płacić.</p> <p>Weryfikowane jest, czy placówki rekomendowane przez Pełnomocnik, prowadzą kompleksowy, spójny program terapeutyczny.</p> <p>W programie na 2019 r. zaplanowano dofinansowanie programów ponadpodstawowych psychoterapii uzależnienia od alkoholu obejmujących zadania wykraczające poza zakres świadczeń gwarantowanych w ramach NFZ.</p>	
--	--	--	--	--

1.2.	<p>Gdy zbyt duża odległość do najbliższej placówki nie pozwala mieszkańcom gminy na podjęcie regularnej terapii, należy rozważyć możliwość utworzenia takiej placówki samodzielnie (gminy powyżej 25 tys. mieszkańców) lub w porozumieniu z innymi gminami.</p>	<p>Czy jest potrzeba utworzenia takiej placówki na terenie gminy (np. ze względu na zbyt dużą odległość, dostępność)?</p>	<p>Placówki leczenia uzależnień działają w pobliskich miejscowościach, dojazd do nich nie stanowi przeszkody w podjęciu leczenia.</p> <p>Rozważane jest utworzenie placówki terapeutycznej w gminie. Gdyby taka placówka powstała, mógłby wystąpić problem w prowadzeniu pewnych form terapii, np. terapii grupowej. Członkowie grupy nie powinni się ze sobą znać. Utworzenie takiej grupy w małej gminie może być trudne.</p>	<p>Ze względu na stale rosnącą liczbę mieszkańców oraz pogarszającą się sytuację w dostępności do środków komunikacji zbiorowej (likwidacja linii i kursów busów) rekomenduje się rozważenie utworzenia placówki terapeutycznej w gminie.</p>
1.3.	<p>Nie rekomenduje się finansowania ze środków gminnego programu przejazdu osób uzależnionych do placówek leczenia uzależnienia. O środki na ten cel osoby uzależnione mogą się starać w ośrodku pomocy społecznej, na podstawie art. 36 pkt 2 lit b w związku z art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018, poz. 1508), zgodnie z którym do obowiązkowych zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej należy przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego.</p>	<p>Dlaczego w Programie na 2019 r. zaplanowano takie działania, pomimo, że nie są rekomendowane?</p>	<p>Osoby uzależnione jako wymówkę przeciw podjęciu leczenia podają złą sytuację finansową, twierdzą, że nie stać ich na bilet.</p> <p>Finansowanie kosztów przejazdu ułatwia korzystanie z terapii.</p>	<p>Rozważenie możliwości finansowania kosztów przejazdu w formie biletu kredytowego z zasiłku celowego przyznawanego przez MOPS.</p>

1.4.	<p>Środki w ramach realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych nie mogą być przeznaczone na finansowanie pomocy materialnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin. Jest to zadanie placówek pomocy społecznej.</p>	<p>Czy w 2018 r. przekazywane były środki na pomoc materialną dla osób uzależnionych lub członków ich rodzin?</p>	<p>Ze środków Funduszu Korkowego prowadzone są remonty budynków socjalnych. Są to remonty budynków, w których mieszkają rodziny, które nie są w stanie same przeprowadzić remontów samodzielnie.</p>	<p>Finansowanie kosztów remontów budynków socjalnych z innych środków niż Fundusz Korkowy.</p>
<p>Obszar 2: Działania rekomendowane do realizacji w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w placówkach leczenia uzależnień od alkoholu</p>				
2.2.	<p>Bardzo ważne jest, aby w leczeniu, poza terapią grupową, zagwarantować pacjentom systematyczne sesje psychoterapii indywidualnej. Rekomendowanym standardem są cotygodniowe spotkania pacjentów z terapeutami prowadzącymi ich leczenie. Zakup indywidualnych sesji psychoterapeutycznych, celem zwiększenia ich ilości w programie, może w istotny sposób poprawić efekty leczenia osób uzależnionych.</p>	<p>Czy pełnomocnik monitoruje czy pacjenci korzystają z systematycznych sesji psychoterapii indywidualnej? Czy gmina zakupuje indywidualne sesje psychoterapeutyczne?</p>	<p>Nieustandaryzowana terapia indywidualna prowadzona jest w Punktach Konsultacyjnych. Korzystają z niej m.in. mieszkańcy niskofunkcjonujący, którzy nie są w stanie dojeżdżać do placówek, którzy mają niespecyficzne nawroty choroby. Osoby te trafiają do Punktów Konsultacyjnych. Są osoby, które odbyły cały cykl leczenia i na własną prośbę korzystają z terapii wspierającej.</p> <p>Jeżeli osoby są kierowane na leczenie i rozpatruje sprawę MGKRPA, to MGRKPA monitoruje, czy pacjenci, którzy się zdecydowali na taką terapię w niej uczestniczą. Pacjenci zobowiązani są dostarczać do MGKRPA raz w miesiącu zaświadczenia potwierdzające udział w terapii.</p>	<p>Rozważenie możliwości utworzenia placówki leczenia uzależnienia od alkoholu w gminie.</p>

2.3.	<p>Znaczna część osób uzależnionych w chwili rozpoczęcia leczenia nie akceptuje jako cel trwałej abstynencji. Jest on również dla nich trudny do osiągnięcia. Dlatego innym celem leczenia może być ograniczanie spożywania alkoholu. Badania i doświadczenia specjalistów pracujących nad ograniczaniem picia osób uzależnionych dowodzą, że część pacjentów po pewnym czasie sama wybiera abstynencję. Ich leczenie jest wówczas znacznie bardziej efektywne niż w sytuacji, gdy uczestniczą w terapii, której cel został im narzucony. Rekomenduje się poszerzenie ofert placówek leczenia uzależnienia od alkoholu o programy nakierowane na ograniczenie spożywania alkoholu i zakup takich programów oraz finansowanie szkoleń terapeutów w zakresie umiejętności pracy terapeutycznej ukierunkowanej na ograniczanie spożywania alkoholu przez pacjentów.</p>	<p>Czy placówki, z którymi współpracuje gmina, oferują programy nakierowane na ograniczenie spożywania alkoholu?</p>	<p>Placówki, z którymi współpracuje gmina oferują programy nakierowane na ograniczenie spożywania alkoholu. Do Punktów Konsultacyjnych kierowane są osoby, które nie są w stanie całkowicie odstawić alkoholu. Prowadzone są programy redukcji szkód, zmiany stylu picia.</p>	-
2.4.	<p>Programy terapii dla młodzieży nie mogą opierać się na tych samych założeniach co programy terapii dla osób dorosłych, tym bardziej że większość pijących alkohol czy biorących narkotyki młodych ludzi nie jest uzależniona. Młodzież wymaga innego podejścia, uwzględnienia w programie faktu używania różnych substancji psychoaktywnych, specyfiki wieku rozwojowego, konstruktywnego zagospodarowania wolnego czasu, poczucia przynależności i uczestniczenia w grupach rówieśniczych.</p>	<p>Czy wśród osób, które podjęły terapię w 2018 r. były osoby młode?</p> <p>Jeżeli tak, to czy wiadomo, czy terapia prowadzona była zgodnie z rekomendacjami PARPA?</p>	<p>Wśród osób zgłaszających się do Pełnomocnik są również osoby młode. Przy kierowaniu osób młodych do placówek terapeutycznych brane jest pod uwagę, czy placówka posiada programy zdrowotne dla dzieci i młodzieży.</p>	<p>Należy rozważyć utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla młodzieży w Niepołomicach oraz cykliczną organizację warsztatów antyprzemocowych skierowanych do młodzieży, szczególnie ukierunkowanych na przeciwdziałanie cyberprzemocy.</p>

	<p>Z terapeutycznego Punktu widzenia w pracy z młodymi ludźmi ważne są wyjazdy terapeutyczne, turnusy rehabilitacyjne, zajęcia treningowe. Integralną część programu powinny także stanowić zajęcia edukacyjno-terapeutyczne dla rodziców/opiekunów oraz praca terapeutyczna z całą rodziną.</p> <p>Programy zdrowotne dla dzieci i młodzieży są dłuższe i droższe, a ponieważ NFZ nie różnicuje znacząco kosztów leczenia osób dorosłych i niepełnoletnich, warto zakupić takie programy lub przynajmniej specyficzne dla nich elementy, np. pracę z rodzicami lub z całymi rodzinami.</p>			
2.5.	<p>W rodzinach z problemem alkoholowym nierzadko dochodzi do przemocy. Dlatego niezwykle istotne jest, aby w placówkach leczenia uzależnień była prowadzona wstępna diagnoza zjawiska przemocy domowej u każdego nowego pacjenta. Niektóre placówki mają w swojej ofercie programy terapii dla osób doświadczających przemocy domowej oraz programy terapii dla osób stosujących przemoc.</p>	<p>Czy placówki, z którymi współpracuje gmina oferują programy terapii dla osób doświadczających przemocy domowej oraz programy terapii dla osób stosujących przemoc?</p>	<p>W gminie prowadzony jest Punkt Konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy. Również w MGOPS jest oferta wsparcia dla osób doświadczających przemocy, działa zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy.</p>	-
2.6.	<p>Programy redukcji szkód to oddziaływania indywidualne i/lub grupowe, których celem jest ograniczenie szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych, wynikających ze spożywania alkoholu oraz poprawa funkcjonowania psychospołecznego klientów. Bezpośrednim celem programów nie jest zatem abstynencja ani ograniczenie konsumpcji alkoholu, lecz zmniejszenie konsekwencji wynikających z intensywnego, długotrwałego uzależnienia dla osoby pijącej i jej otoczenia. Jest to oferta</p>	<p>Czy placówki, z którymi współpracuje gmina oferują programy redukcji szkód?</p>	<p>W Punktach Konsultacyjnych prowadzone są programy redukcji szkód.</p>	-

	<p>skierowana do osób głęboko uzależnionych, w przewlekłej fazie choroby, wielokrotnie leczonych w programach nastawionych na całkowitą abstynencję i mających trudności z jej utrzymaniem. Poprzez uczestnictwo w programie osoba uzależniona ma szansę na poprawę zdrowia, zwiększenie zdolności radzenia sobie w życiu, rozwiązania najistotniejszych problemów bytowych. Programy redukcji szkód nie mają ograniczonych ram czasowych. Czas opieki ustalany jest indywidualnie w zależności od potrzeb i okoliczności życiowych pacjenta. Programy te mogą być realizowane w poradniach we współpracy z placówkami pomocy społecznej i dofinansowane przez samorządy gmin jako niskoprogowa forma pomocy osobom ciężko uzależnionym, które nie kwalifikują się ani do programów nakierowanych na abstynencję, ani do programów ograniczania spożywania alkoholu.</p>			
Obszar 3: Inne działania na rzecz osób pijących alkohol szkodliwie i uzależnionych				
3.1.	<p>Osoby niesłyszące uzależnione od alkoholu lub pijące szkodliwie nie mają w Polsce możliwości skorzystania z oferty pomocy terapeutycznej. Głównym powodem jest bariera komunikacyjna.</p>	<p>Czy wiadomo, jak wygląda w gminie problem uzależnienia od alkoholu wśród osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niesłyszących? Czy prowadzone są działania na w celu pomocy takim osobom?</p>	<p>Nie wiadomo jak wygląda w gminie problem uzależnienia od alkoholu wśród osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niesłyszących. Brak jest danych w tym zakresie. Istnieje obawa, że przy próbie rozpoznania problemu mogłoby dojść do stygmatyzacji osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Należy rozważyć przeprowadzenia rozeznania, jak wygląda problem uzależnienia od alkoholu wśród osób niepełnosprawnych na terenie gminy, np. poprzez wywiady z osobami pracującymi na rzecz osób niepełnosprawnych w gminie.</p>
3.2.	<p>Część mieszkańców domów pomocy społecznej spożywa alkohol szkodliwie lub jest od niego uzależniona. Stwarza to poważne problemy dla</p>	<p>Czy wiadomo, jak wygląda problem uzależnienia od alkoholu wśród mieszkańców DPS? Jeżeli problemy</p>	<p>Problem uzależnienia od alkoholu wśród mieszkańców DPS jest rozpoznany, Pełnomocnik jest w</p>	<p>Przeprowadzenie rozeznania zapotrzebowania na szkolenia z zakresu rozpoznawania i</p>

	<p>współmieszkańców oraz dla personelu tych placówek. Osoby zatrudnione w DPS-ach zwykle nie mają ani wystarczającej wiedzy, ani umiejętności w zakresie rozpoznawania problemów alkoholowych swoich podopiecznych i prowadzenia interwencji motywujących do zmiany zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu. Z tego powodu rekomenduje się gminom finansowanie szkoleń dla pracowników DPS-ów z zakresu rozpoznawania problemów alkoholowych, motywowania osób spożywających alkohol szkodliwie do ograniczenia lub zaprzestania picia, zaś osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, a także wspierania abstynencji osób, które ukończyły terapię w placówkach leczenia uzależnień i powróciły do swoich placówek opiekuńczych. Samorząd gminy może też finansować dyżury terapeutów, którzy mogą w DPS-ach konsultować osoby pijące problemowo, prowadzić grupy wsparcia dla osób uzależnionych, które ukończyły leczenie w całodobowych oddziałach terapii oraz realizować zajęcia dla tych mieszkańców, którzy z racji niepełnosprawności nie mogą skorzystać z pomocy placówek leczenia uzależnień.</p>	<p>dotyczą tej grupy, jakie działania są podejmowane w celu ich rozwiązania? Czy finansowane są szkolenia dla pracowników DPS-ów? Czy finansowane są dyżury terapeutów?</p>	<p>kontakcie z dyrektorem i psychologiem w DPS w Staniątkach. Nie ma obecnie podejmowania jakichkolwiek działań w tym zakresie. Nie były prowadzone szkolenia dla kadry DPS w obszarze problemów alkoholowych. Kadra DPS nie zwracała się z prośbą o dofinansowanie tego typu szkoleń.</p>	<p>przeciwdziałania problemom alkoholowym wśród kadry DPS. Zaproponowanie i organizacja szkoleń dla kadry DPS.</p>
3.3.	<p>Picie alkoholu przez osoby starsze pociąga za sobą zdecydowanie większe ryzyko szkód zdrowotnych w porównaniu z ryzykiem, jakie niesie za sobą spożywanie alkoholu przez osoby młodsze. Osoby starsze są zatem grupą szczególnego ryzyka. W ich przypadku picie alkoholu może nasilić istniejące problemy zdrowotne i psychologiczne, a także powodować dodatkowe zaburzenia zdrowia,</p>	<p>Czy są prowadzone działania uświadamiające osobom starszym, ich rodzinom i osobom zawodowo opiekującym się osobami starszymi ryzyka spożywania alkoholu w starszym wieku?</p>	<p>Dotychczas nie były prowadzone przez Pełnomocnik działania na rzecz osób starszych w obszarze problemów alkoholowych. Jeżeli będzie zapotrzebowanie na tego typu działania, jest to jak najbardziej zasadne i jest gotowość współpracy.</p>	<p>Przeprowadzenie rozeznania zapotrzebowania na uświadamiające osobom starszym, ich rodzinom i osobom zawodowo opiekującym się osobami starszymi ryzyka spożywania alkoholu w starszym wieku.</p>

	<p>stresy i obciążenia. Optymalnym zaleceniem dla osób starszych w zakresie spożywania alkoholu jest abstynencja, zwłaszcza wtedy, gdy są one chore i przyjmują jakiegokolwiek leki.</p> <p>Uświadamianie osobom starszym, ich rodzinom i osobom zawodowo opiekującym się osobami starszymi ryzyka spożywania alkoholu w starszym wieku powinno być istotnym tematem edukacji publicznej. Wymaga to nagłaśniania zagrożeń związanych z używaniem alkoholu w starszym wieku, uczenia profesjonalistów (pracowników służby zdrowia, pomocy społecznej, działaczy organizacji pozarządowych) umiejętności rozpoznawania wzorów używania alkoholu, motywowania osób starszych do abstynencji lub ograniczenia picia oraz uwzględnienia w leczeniu odwykowym osób z zaburzeniami związanymi z używaniem alkoholu specyfiki wynikającej z wieku i możliwości starszych pacjentów. Samorząd gminy może wspierać finansowo działania kierowane do rosnącej grupy osób starszych.</p>	<p>Czy są organizowane szkolenia dla osób pracujących z osobami starszymi?</p>	<p>Rozważane jest przeprowadzenie wykładów na UTW na temat skutków spożywania alkoholu, narkotyków, dopalaczy, przemocy w rodzinie.</p>	<p>Przeprowadzenie wykładu na UTW na temat skutków i ryzyk spożywania alkoholu przez osoby starsze. Przeprowadzenie wykładu na UTW na temat narkotyków i dopalaczy dla osób starszych w zakresie monitorowania przez te osoby zachowania wnuków. Przeprowadzenie wykładu na UTW na temat przemocy w rodzinie.</p>
3.4.	<p>Część osób uzależnionych po zakończeniu leczenia odwykowego wymaga oddziaływań rehabilitacyjnych, których celem jest przywrócenie im zdolności do samodzielnego życia społecznego i funkcjonowania w rolach społecznych. Osoby te wymagają czasowego pobytu w warunkach chronionych (hostele, domy przejściowe, mieszkania chronione), gdzie mają zapewnioną opiekę psychologiczną, terapeutyczną oraz wsparcie pracownika socjalnego. W tym czasie muszą zachować abstynencję, uczestniczyć w życiu społeczności oraz podjąć starania w kierunku</p>	<p>Czy dofinansowywane są programy rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia?</p>	<p>Gmina nie dofinansowuje programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia. Osoby te mogą skorzystać ze wsparcia w Punktach Konsultacyjnych.</p>	<p>Przeprowadzenie rozeznania w zakresie potrzeb osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii innych niż oferowane przez Punkty Konsultacyjne (np. dofinansowanie czasowego pobytu w mieszkaniach chronionych) oraz przedstawienie wyników rozeznania Komisji Zdrowia, Sportu i Opieki Społecznej Rady Miejskiej.</p>

<p>usamodzielnienia (wyrobienie dokumentów, znalezienie mieszkania i pracy). Wskazane jest, aby samorząd terytorialny dofinansował różne formy rehabilitacji osób uzależnionych, tym bardziej że są one w bardzo ograniczonym zakresie finansowane przez NFZ i pomoc społeczną. Szczególnie rekomenduje się finansowanie aktywizacji zawodowej osób uzależnionych oraz wzmożonych oddziaływań rehabilitacyjnych wobec osób bezdomnych.</p>			
<p>Osoby dyżurujące w Punkcie Konsultacyjnym muszą być interdyscyplinarnie przeszkolone w zakresie różnych zjawisk, które występują w rodzinie z problemem alkoholowym oraz możliwych do zaproponowania rozwiązań. Powinny posiadać umiejętności w zakresie udzielania pomocy psychologicznej (nawiązanie kontaktu, przeprowadzenie interwencji kryzysowej, udzielenie wsparcia, motywowanie, poradnictwo) oraz mieć wiedzę na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - picia szkodliwego, uzależnienia, współuzależnienia, sytuacji dzieci w rodzinie alkoholowej; - zjawiska przemocy w rodzinie, problemów pijących nastolatków; - bazy adresów i ofert profesjonalnych placówek pomocowych na terenie powiatu i województwa. 	<p>Czy osoby dyżurujące w Punkcie Konsultacyjnym posiadają kompetencje określone w Rekomendacjach?</p>	<p>Osoby dyżurujące w Punktach Konsultacyjnych posiadają kompetencje określone w rekomendacjach PARPA.</p> <p>Są to specjaliści terapii uzależnień i instruktor terapii uzależnień.</p>	<p>-</p>
<p>Punkty Konsultacyjne pełnią ważną rolę w lokalnym systemie pomocy, jednak do ich zadań nie należy prowadzenie psychoterapii osób uzależnionych, która jest zbiorem świadczeń zdrowotnych, a te udzielane są wyłącznie przez</p>	<p>Czy Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin prowadzi psychoterapię?</p>	<p>W Punktach Konsultacyjnych prowadzona jest nieustandaryzowana terapia indywidualna.</p>	<p>Rozważenie możliwości utworzenia placówki leczenia uzależnienia od alkoholu w gminie.</p>

	podmioty prowadzące działalność leczniczą. Zatem Punkty Konsultacyjne nie są (i nie mogą być!) alternatywą czy konkurencją dla placówek leczenia uzależnień.			
	Punkty Konsultacyjne powinny być dostępne dla klientów w godzinach popołudniowych i wieczornych, a warunki lokalowe gwarantować osobom zgłaszającym się do Punktu dyskrecję i komfort psychiczny.	-	Punkty Konsultacyjne są dostępne dla klientów w godzinach popołudniowych i wieczornych, a warunki lokalowe gwarantują osobom zgłaszającym się do Punktu dyskrecję i komfort psychiczny.	-
Obszar 4: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie				
4.1	Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny. Wskazane jest, aby placówki leczenia uzależnienia w podstawowym programie terapii osób uzależnionych organizowały sesje rodzinne i spotkania konsultacyjne dla rodzin, a w programie ponadpodstawowym i pogłębionym terapię par, terapię rodzinną lub wybrane treningi zachowań, np. komunikacji rodzinnej, umiejętności wychowawczych, bliskości. Prowadzenie terapii rodzinnej wymaga ukończenia psychoterapii systemowej. Specjaliści psychoterapii uzależnień nie są przygotowani do tego zadania. Dodatkowych szkoleń wymaga też praca terapeutyczna z parą oraz wyspecjalizowane treningi umiejętności.	Czy placówki z którymi współpracuje gmina spełniają warunki określone w Rekomendacjach? Czy jest to sprawdzane, np. czy specjaliści mają odpowiednie szkolenia? Czy jeżeli w Punkcie w Niepołomicach prowadzona jest terapia, to czy terapeuta/terapeutka ukończył/a te szkolenia?	Placówki, z którymi współpracuje gmina spełniają warunki określone w Rekomendacjach. Osoby zatrudnione w Punktach Konsultacyjnych ukończyły szkolenia wymagane do prowadzenia terapii.	-
4.2	Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być tzw. współuzależnienie. Nie jest to choroba, tylko efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. Koncentrując się	Jak wygląda terapia osób współuzależnionych?	Osoby, które trafiają do Pełnomocnik są informowane gdzie mogą skorzystać z pomocy.	

	<p>na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera, osoba bliska nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrolę za jego funkcjonowanie, co w efekcie utrudnia jej konstruktywne rozwiązanie problemów. Wszędzie tam, gdzie wysokość kontraktu z NFZ ogranicza możliwość efektywnego pomagania osobom cierpiącym z powodu rodzinnych obciążeń spowodowanych nadużywaniem alkoholu, warto rozważyć zakup świadczeń lub programów psychoterapii dla osób współuzależnionych.</p>		<p>Są one motywowane do skorzystania z terapii. Rozważane jest zwrócenie się z ofertą do szkół prowadzenia spotkań z rodzicami podczas wywiadówek, w trakcie których będą przekazywane informacje o problemach uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, przemocy, działalności Punktów Konsultacyjnych.</p>	
4.3	<p>Efektom doświadczeń wyniesionych z życia w rodzinie z problemem alkoholowym mogą być pewne utrwalone schematy zachowań i reakcji emocjonalnych, które utrudniają osiągnięcie zadowolenia i satysfakcji, a zwłaszcza nawiązywanie bliskich relacji z innymi ludźmi w dorosłym życiu. Powstały na tym tle zespół zaburzeń przystosowania nazywany jest przez terapeutów syndromem dorosłego dziecka alkoholika (DDA). Nasilenie cech charakterystycznych dla syndromu DDA może jednak przeszkadzać w codziennym funkcjonowaniu. Wówczas takie osoby wymagają profesjonalnej pomocy, która może przybierać różne formy, w zależności od indywidualnej sytuacji i potrzeb. Może to być: edukacja, poradnictwo, interwencja kryzysowa, pomoc psychologiczna w rozwoju</p>	<p>Czy w gminie jest świadczona pomoc dla osób z syndromem dorosłego dziecka alkoholika? Jeśli tak, to w jaki sposób?</p>	<p>W gminie jest świadczona pomoc dla osób z syndromem dorosłego dziecka alkoholika. Osoby z syndromem DDA mogą korzystać z pomocy w Punktach Konsultacyjnych.</p>	<p>Przygotowanie artykułu do Gazety Niepołomickiej na temat syndromu DDA. Opracowanie i rozpowszechnienie informacji o ofercie gminy na rzecz osób z syndromem DDA.</p>

	<p>osobistym, motywowanie do podjęcia psychoterapii (pomoc o charakterze krótkotrwałym), psychoterapia (krótko- i średnioterminowa). Pomaganie osobom z syndromem DDA może oznaczać dla gminy podjęcie działań w zakresie zakupu programów profesjonalnej pomocy dla tej grupy pacjentów (grup wsparcia, rozwoju osobistego, psychoterapii) oraz szkoleń podnoszących kompetencje specjalistów psychoterapii uzależnień w tym obszarze.</p>			
4.4	<p>Na podstawie badań naukowych określono, iż w Polsce 943 tys. dzieci i młodzieży w wieku poniżej 18 lat ma rodziców z problemami wynikającymi z picia. Populacja ta stanowi ok. 13% tej grupy wiekowej. Odsetek ten waha się od 11% wśród dzieci do 4. roku życia do prawie 15% w grupie wiekowej 13–17 lat. Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym jest jednym z istotnych zadań samorządów lokalnych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Szczególną rolę w tym zakresie odgrywa prowadzenie placówek wsparcia dziennego – świetlic socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych itp. oraz innych form pomocy dzieciom z grupy ryzyka z zaburzonymi zachowaniami.</p> <p>Analizując różne formy pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, warto zwrócić uwagę na fakt, iż aż w 46% gmin nie są prowadzone żadne działania pomocowe skierowane do tej grupy</p>	<p>Czy w gminie są placówki wsparcia dziennego dla dzieci z grup ryzyka? Jeżeli nie, czy jest widoczna potrzeba utworzenia takiej placówki? Jaką pomocą objęte są dzieci z rodzin z problemem alkoholowym?</p>	<p>W gminie działa placówka wsparcia dziennego „Przystań”, która prowadzi terapię i socjoterapię dla dzieci. Placówka nie jest finansowana z Funduszu Korkowego. W 2018 r. dofinansowany był wyjazd na kolonie dla 4 dzieci z grupy ryzyka. Wielokrotnie podejmowane były działania w celu dofinansowania wyjazdów kolonijnych dzieciom z rodzin, w których występuje problem alkoholowy, jednak często zdarza się, że rodzice nie pozwalają dzieciom z różnych względów na udział w koloniach.</p>	-

	odbiorców! PARPA rekomenduje tworzenie placówek wsparcia dziennego.			
4.5	<p>Jeżeli na danym terenie nie ma możliwości stworzenia placówki wsparcia dziennego, program pomocy dzieciom z grupy ryzyka może być realizowany w formie zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych w dowolnym miejscu, o ile spełnia ono wymogi bezpieczeństwa i komfortu pracy z dziećmi. Powinno się jednak zachować standardy zadań i celów przy prowadzeniu tego typu zajęć. Jeżeli zaś program realizowany w placówce bądź w innym miejscu nie spełnia merytorycznych założeń programu socjoterapii, to do jego określenia nie należy używać nazwy „socjoterapeutyczny”. Różnorodne zajęcia rozwojowe stanowią także element systemu pomocy i odgrywają bardzo ważną rolę w procesie pomagania dzieciom, zwłaszcza z rodzin dysfunkcyjnych. Przy organizacji tego typu zajęć dla dzieci z grupy ryzyka (socjoterapeutycznych, rozwojowych, wychowawczych itp.) możliwe jest finansowanie np. zatrudnienia osoby prowadzącej zajęcia czy materiałów dydaktycznych.</p>	<p>Czy w gminie są prowadzone takie zajęcia? Czy są planowane?</p>	<p>Na terenie gminy jest placówka wsparcia dziennego.</p> <p>W gminie nie są prowadzone zajęcia dla dzieci z grup ryzyka z programem socjoterapeutycznym.</p> <p>W gminie nie są prowadzone zajęcia dla dzieci z grup ryzyka z programem opiekuńczym.</p>	-
4.6	<p>Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy. Obozy te powinny być integralnym elementem i uzupełnieniem całorocznej pracy z dziećmi.</p>	<p>Ze sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy (...) za 2018 r. wynika, że 4 dzieci uczestniczyło w koloniach letnich. Czy kolonie miały charakter obozu socjoterapeutycznego? Z czego wynikała liczba dzieci, które wzięły udział w koloniach?</p>	<p>W 2018 r. nie były dofinansowane kolonie i obozy z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.</p> <p>W 2018 r. dofinansowany był wyjazd na kolonie dla 4 dzieci.</p>	-

4.7	Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.	Czy realizowane były któreś z działań wymienionych w Punktach 4.7 - 4.13?	Nie były realizowane tego typu szkolenia, informację o takim bezpłatnym szkoleniu organizowanym przez PARPE Pełnomocnik przekazywała pracownikom świetlicy socjoterapeutycznej.	Rozważenie zorganizowania szkoleń w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy dla osób pracujących z dziećmi (nauczycieli, pracowników Domów Kultury, świetlic, itp.), w tym dotyczących procedury „Niebieska Karta”.
4.8	Organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy.		Nie były realizowane tego typu działania.	-
4.9	Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo--wychowawczych i socjoterapeutycznych.		Dożywianie finansowane jest z innych środków niż Fundusz Korkowy.	-
4.10	Organizowanie lokalnych narad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.		Nie były realizowane tego typu działania.	-
4.11	Prowadzenie działań związanych z ewaluacją (wewnętrzną i zewnętrzną) programów pomocy dla dzieci z rodzin alkoholowych oraz programów badawczych, dotyczących psychospołecznego funkcjonowania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.		Prowadzone było badanie ankietowe wśród młodzieży szkolnej.	-
4.12	Tworzenie systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (<i>Fetal Alcohol Syndrome</i> – FAS) oraz dla ich rodziców i opiekunów. Jak wykazały badania prowadzone przez PARPA, w grupie wiekowej 6–9 lat co najmniej 4 dzieci na 1000 ma pełnoobjawowy FAS oraz 20 na 1000		Jedna ze szkół w gminie (Zespół Szkół) prowadziła takie działania w 2018 r. W działaniach edukacyjnych uczestniczyło 205 dzieci.	-

	Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD).			
4.13	Rekomendowane jest także podejmowanie działań edukacyjnych (lokalnych kampanii), upowszechniających w społeczeństwie wiedzę na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży oraz promujących przekaz dotyczący konieczności zachowania abstynencji w czasie ciąży.		W obszarze problematyki FAS/FASD nie było prowadzonych lokalnych kampanii, szkoleń, konferencji, dystrybucji materiałów, artykułów w lokalnych mediach, nie udzielano pomocy specjalistycznej dzieciom z FAS/FASD.	-
Obszar 5: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie				
5.1.	<p>Rekomenduje się zwiększenie aktywności w zakresie prowadzenia edukacji publicznej m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie lokalnych działań informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci (czym jest przemoc, jakie są jej mechanizmy, jakie niesie konsekwencje itp.); - włączanie się w ogólnopolskie akcje promujące życie rodzinne bez przemocy; - prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie i programów rozwijających umiejętności wychowawcze oraz pozytywne relacje rodzinne; - prowadzenie badań i diagnoz nt. zjawiska przemocy w rodzinie, np. postaw wobec problemu przemocy, wiedzy na temat tego zjawiska, a także włączanie się w ogólnopolskie projekty badawcze itp. 	<p>Jakie działania w wymienionym zakresie prowadzone były w 2018 r.?</p> <p>Jakie działania są planowane w 2019 r.?</p>	<p>Osoby, które trafiają do Pełnomocnik są informowane o tym, gdzie mogą skorzystać z pomocy. Są one motywowane do skorzystania z terapii.</p> <p>Rozważane jest zwrócenie się z ofertą do szkół przeprowadzenia spotkań z rodzicami podczas wywiadówek, w trakcie których będą przekazywane informacje o problemach uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, przemocy, działalności Punktów Konsultacyjnych.</p> <p>Diagnoza nt. zjawiska przemocy w rodzinie jest elementem ankiety prowadzonej w szkołach.</p>	<p>Przygotowanie oferty dla szkół na terenie gminy w zakresie przeprowadzenia spotkań z rodzicami podczas wywiadówek, w celu przekazywania informacji o problemach uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, przemocy, działalności Punktów Konsultacyjnych.</p> <p>Publikacja artykułu w Gazecie Niepołomickiej oraz na stronie internetowej gminy na temat współuzależnienia oraz pomocy, jaką oferuje gmina.</p> <p>Dystrybucja plakatów i ulotek w ww. zakresie.</p>
5.2	Do pracy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie konieczne jest odpowiednie przygotowanie. Niezbędna jest wiedza na temat	Czy gmina w okresie 3 ostatnich lat organizowała, finansowała lub dofinansowała szkolenia dotyczące	Prowadzone były takie działania, w tym działania informacyjne dotyczące przeciwdziałania	Rozważenie zorganizowania szkoleń w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/problemem

<p>zjawiska przemocy w rodzinie, znajomość mechanizmów przemocy domowej, specyfiki funkcjonowania osób doznających przemocy i stosujących przemoc, standardów pracy interdyscyplinarnej, obowiązujących procedur i przepisów prawnych, a także umiejętność nawiązywania kontaktu, patrzenia na problem klienta z jego perspektywy, pracy psychologicznej z klientem, a także motywowania go do zmiany sytuacji, w jakiej się znajduje lub do zmiany zachowania. Oczywistym jest, że kompetencje osoby pomagającej mają istotny wpływ na jakość udzielanej przez nią pomocy. Podniesieniu kompetencji i rozwijaniu różnego rodzaju umiejętności służą szkolenia, kursy, konferencje. Tymczasem z ankiety PARPA-G1 wynika, że na przestrzeni ostatnich lat zaledwie 1/3 gmin organizowała, finansowała lub dofinansowała szkolenia dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym dotyczące procedury „Niebieskie Karty”.</p> <p>W związku z powyższym rekomenduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie i finansowanie szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące specyfiki zjawiska przemocy w rodzinie oraz konsekwencji jej doznawania, funkcjonowania osób doznających przemocy i stosujących przemoc; - organizowanie i finansowanie szkoleń i warsztatów przygotowujących do kontaktu z członkami rodzin z problemem alkoholowym, w których dochodzi do przemocy, w szczególności 	<p>przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym dotyczące procedury „Niebieskie Karty”?</p>	<p>przemocy w rodzinie – dystrybuowana była ulotka „Koło Ratunkowe”. Planowane jest szkolenie dla zespołu interdyscyplinarnego w 2019 r. oraz wywiadówki profilaktyczne.</p>	<p>przemocy dla osób pracujących z dziećmi (nauczycieli, pracowników Domów Kultury, itp.), w tym dotyczących procedury „Niebieska Karta”. Rozważenie przygotowania materiałów</p> <p>Opracowywanie (bądź zakup) i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych nt. psychologicznych i prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>Aktualizacja ulotki „Koło ratunkowe”.</p>
---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - motywowania klientów do zmiany mającej na celu poprawę sytuacji w rodzinie i zatrzymanie przemocy; - organizowanie i finansowanie szkoleń i konferencji dotyczących obowiązujących procedur (w tym procedury „Niebieskie Karty”), zasad podejmowania interwencji oraz współpracy służb działających na rzecz zatrzymania przemocy w rodzinie; - opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych nt. psychologicznych i prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, adresowanych do profesjonalistów. <p>Niezbędne jest, żeby organizowane i oferowane przez gminy szkolenia miały wymiar praktyczny. Rekomenduje się, aby zajęcia były prowadzone w sposób aktywizujący uczestników, pozwalający na ćwiczenie i udoskonalanie metod kontaktu i pracy z klientem.</p>			
5.3	Zaleca się zapewnienie osobom pracującym z członkami rodzin z problemem przemocy dostępu do stałej superwizji. Pozwala to m.in. na analizę osobistych postaw wobec ofiar i sprawców przemocy i przekonań nt. zjawiska przemocy w rodzinie, a tym samym przekłada się na bardziej profesjonalną i skuteczną pracę z klientem.	Czy osoby pracujące z członkami rodzin z problemem przemocy mają dostęp do stałej superwizji?	Nie były prowadzone takie działania.	-
5.4	Rekomenduje się, aby gminy zadbały o to, aby profesjonaliści pracujący z członkami rodzin z problemem przemocy posiadali certyfikat specjalisty w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie nadany przez dyrektora PARPA, który można otrzymać w ramach Programu	Czy osoby pracujące z członkami rodzin z problemem przemocy posiadają certyfikat specjalisty w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie nadany przez dyrektora PARPA?	Tak.	-

	potwierdzania kwalifikacji osób pracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.			
5.5	<p>Z nadesłanych do PARPA ankiet PARPA-G1 wynika, że zaledwie 11,8% gmin finansuje zatrudnienie osób w placówkach pomagających osobom doznającym przemocy w rodzinie. Ponadto, z ankiet PARPA-G1 wynika, że w ciągu ostatnich dwóch lat zaledwie 1/10 gmin finansowała działające na ich terenie placówki oferujące pomoc osobom krzywdzonym przez najbliższych. W związku z powyższym rekomenduje się kontynuowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenia, wspierania i finansowania miejsc pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie - dorosłym i dzieciom – oferujących kompleksową i długofalową pomoc: psychologiczną, terapeutyczną (indywidualną i grupową), socjoterapeutyczną, socjalną, medyczną itp.; - wspierania działalności grup samopomocowych (w tym grup wsparcia) dla osób doznających przemocy w rodzinie; - zapewnienia dostępności specjalistów przygotowanych do pracy z członkami rodzin z problemem przemocy – dorosłymi i dziećmi; - wdrażanie i finansowanie metod pracy z osobami doznającymi przemocy w rodzinie, mających na celu zwiększenie umiejętności i możliwości radzenia sobie z przemocą (programy, warsztaty itp.); - przygotowanie i upowszechnianie informacji nt. lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z 	<p>Które działania w wymienionym zakresie prowadzone były w 2018 r. oraz w jaki sposób?</p> <p>Jakie działania są planowane w 2019 r. oraz w jakiej formie?</p>	<p>Prowadzone w gminie działania są dostosowane do potrzeb i uwarunkowań lokalnych. Informacje nt. lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym dostępne są na stronie internetowej gminy oraz w gminnym informatorze „Nasze Niepołomice”.</p>	

	<p>problemem alkoholowym (np. ulotki, informatory, strony internetowe, ogłoszenia w mediach lokalnych).</p>			
5.6	<p>Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, powiaty są zobowiązane realizować na swoim terenie programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Jednak biorąc pod uwagę dostępność takich programów, pożądane jest prowadzenie i finansowanie ich przez gminy.</p> <p>Nadal poważnym problemem jest rekrutacja uczestników takich programów, związana m.in. z niską liczbą orzekanych przez sądy obowiązków uczestnictwa ww. programach. Problemem jest również „utrzymanie” uczestników w programie – większość z nich rezygnuje z uczestnictwa w trakcie trwania zajęć.</p> <p>W związku z powyższym rekomenduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie szkoleń dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie nt. specyfiki funkcjonowania osób stosujących przemoc, podejmowania interwencji w oparciu procedurę „Niebieskie Karty” oraz uruchamiania procedur prawno-karnych; - organizowanie szkoleń i konferencji służących podniesieniu kompetencji w zakresie nawiązywania kontaktu oraz motywowania do zmiany zachowania, w tym do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych; - wdrażanie i finansowanie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych (jeśli 	<p>Czy gmina Niepołomice bądź powiat wielicki realizują programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie?</p> <p>Czy organizowane są szkolenia dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie nt. specyfiki funkcjonowania osób stosujących przemoc, podejmowania interwencji w oparciu procedurę „Niebieskie Karty” oraz uruchamiania procedur prawno-karnych?</p> <p>Czy organizowane są szkolenia bądź konferencje służące podniesieniu kompetencji w zakresie nawiązywania kontaktu oraz motywowania do zmiany zachowania, w tym do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych?</p> <p>Czy prowadzone są działania usprawniające współpracę, m.in. przepływ informacji między przedstawicielami różnych służb, w tym policji i kuratorskiej służby sądowej, w celu przeprowadzania</p>	<p>W gminie nie są realizowane programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie, w Wieliczce takie programy są realizowane.</p> <p>Organizowane są szkolenia dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie nt. specyfiki funkcjonowania osób stosujących przemoc, podejmowania interwencji w oparciu procedurę „Niebieskie Karty” oraz uruchamiania procedur prawno-karnych.</p> <p>MGKRPA i zespół interdyscyplinarny uczestniczą w takich szkoleniach.</p>	

	<p>osoby stosujące przemoc nie mają dostępu do tego rodzaju oddziaływań na terenie powiatu);</p> <ul style="list-style-type: none"> - nawiązanie i rozwijanie współpracy między przedstawicielami różnych służb, w tym przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości (prokuratorzy, sędziowie, kuratorzy) w celu kierowania osób stosujących przemoc w rodzinie, do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych; - usprawnienie współpracy, m.in. przepływu informacji między przedstawicielami różnych służb, w tym policji i kuratorskiej służby sądowej, w celu przeprowadzania szybszej i skuteczniejszej interwencji wobec sprawców przemocy, szczególnie tych, którzy uprzednio skazani, ponownie dopuszczają się zachowań przemocowych wobec członków rodziny. 	<p>szybszej i skuteczniejszej interwencji wobec sprawców przemocy, szczególnie tych, którzy uprzednio skazani, ponownie dopuszczają się zachowań przemocowych wobec członków rodziny?</p>	<p>Jest to rola zespołu interdyscyplinarnego.</p>	
--	--	---	---	--

Obszar 6: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

6.1	<p>Zgodnie z zapisami art. 41 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych” jest zadaniem własnym gmin, realizowanym w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.</p>	<p>Jaki jest planowany udział środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na „prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych”? Ile ten udział wynosił w 2018 r.?</p>	<p>Zdaniem Pełnomocnik, całość kwoty wydatkowanej z Funduszu Korkowego związana jest z profilaktyką.</p>	
-----	--	---	--	--

	W związku z realizacją wyżej wymienionego zadania samorzady lokalne w 2017 roku na działania związane z profilaktyką przeznaczyły ok. 25% wszystkich środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.			
6.2	Samorząd lokalny może realizować profilaktykę nie tylko poprzez finansowanie realizacji zajęć profilaktyczno-edukacyjnych (jeżeli odbywają się w ramach zajęć pozalekcyjnych, pozaetatowych obowiązków nauczycieli), ale np. poprzez szkolenia i podnoszenie kompetencji nauczycieli czy realizatorów programów profilaktycznych. Warto podkreślić, iż w pierwszej kolejności nacisk powinien być położony na wdrażanie programów o potwierdzonej skuteczności.	<p>Czy gmina finansuje zajęcia profilaktyczno-edukacyjne? Czy warsztaty „7 dźwigni skutecznej profilaktyki” to były takie zajęcia? Czy uczestniczyli w nich nauczyciele?</p> <p>Jeśli tak, to czy te zajęcia odbywają się w ramach zajęć pozalekcyjnych, pozaetatowych obowiązków nauczycieli?</p> <p>Czy finansowane są szkolenia dla nauczycieli czy realizatorów programów profilaktycznych?</p> <p>Jakie programy profilaktyczno-edukacyjne są realizowane (nazwy)? Czy znajdują się w bazie programów rekomendowanych przez PARPA?</p>	<p>Gmina finansuje zajęcia profilaktyczno-edukacyjne, uczestniczyli w nich przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego, radni, pracownicy biblioteki, organizacji pozarządowych.</p> <p>Tak.</p> <p>Tak. W 2018 r. w szkoleniach uczestniczyło 18 osób.</p> <p>Tak.</p>	
6.3	W klasach młodszych realizuje się zajęcia oparte głównie na rozwoju umiejętności życiowych, ale dzięki ich wdrażaniu, jak pokazują badania międzynarodowe, w starszych klasach pojawia się	Czy w klasach I-V realizowane są działania profilaktyczne nastawione na opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej?	Prawdopodobnie tak, przez przeszkolonych nauczycieli. Każda szkoła ma program profilaktyczno – wychowawczy.	Rekomenduje się ustalenie, czy w szkołach podstawowych na terenie gminy prowadzone są działania profilaktyczne nastawione na opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej

	<p>mniej problemów z używaniem substancji psychoaktywnych.</p> <p>Wydaje się, że optymalnym czasem na działania profilaktyczne nastawione na opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej jest okres uczęszczania do szkoły podstawowej, i to raczej na etapie nauczania początkowego, a na pewno nie później niż w IV lub V klasie.</p>			<p>oraz przedstawienie informacji na ten temat w sprawozdaniu za rok 2019.</p>
6.4	<p>Wypracowane w ramach Systemu Rekomendacji kryteria oceny i standardy jakości programów dostępne na stronie www.programyrekomendowane.pl mogą być przydatne dla osób zajmujących się np. ocenianiem ofert programów i działań profilaktycznych. Przy rozpatrywaniu różnych ofert, wniosków konkursowych lub próśb ze strony placówek oświatowych nie należy sugerować się jedynie ceną, wielkością grupy objętej oddziaływaniem, ale przede wszystkim jakością oferty. Najważniejszym i decydującym wskaźnikiem jakości programu powinna być jego skuteczność, udowodniona w dobrze przeprowadzonych badaniach ewaluacyjnych. Ponieważ jednak tylko nieliczne dostępne w Polsce programy zostały poddane takim badaniom, warto się przyjrzeć innym, pośrednim wskaźnikom, takim jak: czas trwania zajęć, przygotowanie osób prowadzących, udział rodziców oraz jakość materiałów edukacyjnych.</p>	<p>Jakie są kryteria wyboru programów profilaktycznych?</p> <p>Czy przy zakupie programu weryfikowane jest, czy program jest na stronie www.programyrekomendowane.pl?</p> <p>Ze sprawozdania za 2018 r. wynika, że realizowany był program profilaktyczny, pt. „Sport, muzyka, pasja”. Co zdecydowało o tym, że ten program był realizowany?</p>	<p>Realizowane są sprawdzone w poprzednich latach, dobre programy.</p> <p>Programy te sprawdzają się, są rekomendowane przez młodzież i nauczycieli.</p> <p>Przed zakupem nowych programów są one weryfikowane.</p>	
6.5	<p>Warto podkreślić, iż wszystkie działania o charakterze jednorazowym, akcyjnym (np. konkursy, pogadanki, spektakle, koncerty) nie zastąpią realizacji profesjonalnych działań</p>	<p>Jakie działania są podejmowane w celu realizacji profesjonalnych działań profilaktycznych, zamiast działań jednorazowych o</p>		

	<p>profilaktycznych, a ze względu na brak udowodnionej skuteczności w ograniczeniu zachowań ryzykownych, mogą stanowić jedynie uzupełnienie programów rekomendowanych i o udowodnionej skuteczności.</p> <p>Niestety, jak pokazuje analiza danych z ankiet PARPA-G1, samorzady wciąż wybierają głównie działania o niepotwierdzonej skuteczności lub wręcz nieskuteczne, takie jak: imprezy plenerowe, teatry profilaktyczne, pogadanki i projekcje filmów, zajęcia alternatywne (w tym sportowe), programy autorskie. Są one chętnie stosowane przez organizatorów/decydentów ze względu na łatwość ich wdrażania, możliwość zaangażowania dużej grupy odbiorców w jednym momencie czy też ich „widowiskowy” charakter. Zaleca się ograniczanie finansowania ze środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych tego typu przedsięwzięć, które nie są oparte na metodach o potwierdzonej skuteczności.</p>	<p>niepotwierdzonej skuteczności lub wręcz nieskutecznych, takich jak: imprezy plenerowe, teatry profilaktyczne, pogadanki i projekcje filmów, zajęcia alternatywne (w tym sportowe)?</p>		
6.6	<p>Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów. Rekomenduje się m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie i finansowanie dla przedstawicieli placówek pracujących z dziećmi i młodzieżą szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące skutecznych strategii profilaktycznych; - organizowanie i finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji 	<p>Czy prowadzone są szkolenia dla przedstawicieli placówek pracujących z dziećmi i młodzieżą szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące skutecznych strategii profilaktycznych?</p> <p>Czy prowadzone są szkolenia przygotowujące nauczycieli do realizacji programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji?</p>		

	<p>programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji;</p> <p>- organizowanie spotkań, narad roboczych i konferencji sprzyjających wymianie doświadczeń w zakresie pracy profilaktycznej z młodzieżą.</p> <p>Pożądanym jest, aby szkolenia odbywały się nie tylko w formie wykładowej, ale także przy zastosowaniu technik aktywizujących uczestników (warsztaty, ćwiczenia), tak aby osoby biorące w nich udział miały możliwość nabycia praktycznych umiejętności.</p> <p>Jeżeli osoby przeszkolone realizują potem różne działania nieodpłatnie (w ramach swoich obowiązków etatowych), warto zadbać o inne formy motywowania, np. organizowanie superwizji, wyposażenie w dodatkowe materiały edukacyjne, pomoce do prowadzenia zajęć.</p>			
6.7	<p>Rodzice mają największą możliwość podejmowania skutecznych oddziaływań wychowawczych. Szkoła i inne instytucje mogą wspierać rodziców w wychowaniu dzieci i uzupełniać ewentualne braki wynikające ze specyficznych trudności danej rodziny. Dlatego też rekomenduje się realizowanie działań profilaktyczno-edukacyjnych we współpracy z rodzicami, aby wspierać abstynencję dziecka i przygotowywać je do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Chodzi zatem nie tylko o przekazanie informacji na temat skali problemu, ale pracę nad przekonaniami normatywnymi dotyczącymi picia alkoholu i jego szkodliwości dla</p>	<p>Czy realizowane są działania profilaktyczno-edukacyjnych we współpracy z rodzicami, aby wspierać abstynencję dziecka?</p> <p>Jeżeli tak, to czy są to dłuższe formy?</p>	<p>Organizowane są spotkania podczas wywiadówek, m.in. na temat dopalaczy, narkotyków.</p> <p>W szkoleniach i warsztatach dla rodziców uczestniczyło 216 osób.</p>	

	<p>młodzieży i dorosłych. W ocenie specjalistów zajmujących się profilaktyką najbardziej skuteczne są programy oparte na równoległym oddziaływaniu zarówno na rodziców, jak i dzieci. Rodzice także wiele mogą się nauczyć, uczestnicząc w warsztatach umiejętności wychowawczych (szczególnie rodzice nastolatków), na których poruszane są takie zagadnienia, jak: rozmowa ze swoimi dziećmi o zagrożeniach, radzeniu sobie z presją rówieśników czy stawianiu granic.</p> <p>Podobnie, jak w przypadku programów dla dzieci i młodzieży, należy podkreślić, iż realizując zajęcia krótkotrwałe (np. pogadanki), nie osiągniemy tak trwałych efektów, jak poprzez zajęcia realizowane w dłuższych formach. Warto zwrócić uwagę na to, iż wśród programów rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji znajdują się również programy skierowane do rodziców.</p>			
6.8	<p>Wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się. W przypadku grup ryzyka, czyli np. młodzieży sięgającej po substancje psychoaktywne, dobre efekty przynosi strategia kształtowania umiejętności życiowych, która może być uzupełniona działaniami z obszaru tzw. alternatyw – modelowania i angażowania młodych ludzi w konstruktywne aktywności. Działania z obszaru profilaktyki wskazującej wymagają więcej wysiłku, ale są bardzo istotnym zadaniem, które powinno być podejmowane na poziomie lokalnym.</p>	<p>Na jaką pomoc mogą liczyć w gminie rodzice dzieci upijających się?</p> <p>Jednym z celów strategicznych określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Niepołomice na lata 2015-2020 jest Skuteczna pomoc i wsparcie dla rodzin w wypełnianiu ról rodzicielskich, wychowawczych i społecznych. Strategia wskazuje zadania, które powinny zostać zrealizowane w tym</p>	<p>Rodzice dzieci upijających się mogą uzyskać pomoc w Punktach Konsultacyjnych i u pełnomocnik. W gminie działa placówka wsparcia dziennego „Przystań”.</p> <p>Nie został jeszcze opracowany gminny <i>Program przeciwdziałania uzależnieniom wśród młodzieży</i>.</p> <p>Rozwiązaniem problemu Narni może być utworzenie Błoń Niepołomickich.</p>	<p>Artykuły w Gazecie Niepołomickiej. Opracowanie gminnego <i>Programu przeciwdziałania uzależnieniom wśród młodzieży</i>.</p> <p>Utworzenie skate parku, miejsca gdzie młodzież mogłaby aktywnie spędzać wolny czas we własnym towarzystwie.</p>

	<p>Jak wskazują badania ESPAD z 2015 roku, do upicia się przyznało się 12% 15–16-latków i 19,7% 17–18-latków.</p>	<p>celu. Jest to m.in. <i>Opracowanie programu przeciwdziałania uzależnieniom wśród młodzieży</i> – czy program został opracowany?</p> <p>Od kilku lat widoczny jest problem Narni. Jakie działania prowadzone są, aby go rozwiązać? Czy program uwzględnia ten problem, a jeśli tak, to w jaki sposób?</p>	<p>W gminie nie są prowadzone zajęcia dla dzieci z grup ryzyka z programem socjoterapeutycznym.</p> <p>W gminie nie są prowadzone zajęcia dla dzieci z grup ryzyka z programem opiekuńczym.</p> <p>Zdaniem Pełnomocnik oferta dla dzieci w gminie jest niezwykle bogata, nawet jeżeli chodzi o zajęcia bezpłatne.</p>	
6.9	<p>Uzupełnieniem działań prowadzonych lokalnie są programy ogólnopolskie, np. „Pomarańczowa Linia” – telefon pomagający rodzicom dzieci, które piją/upijają się. Ogólnopolski telefon „Pomarańczowa Linia” 801 14 00 68 działa od poniedziałku do piątku w godz. 14:00–20:00. Poprzez propagowanie informacji o „Pomarańczowej Linii” jednocześnie przyczynimy się do tego, że osoby zainteresowane znalezieniem porad i pomocy, odnajdą placówki lokalne.</p>	<p>Czy propagowane są informacje o „Pomarańczowej linii”?</p>	<p>W ulotce informacyjnej, na tablicach informacyjnych, w Gazecie Niepołomickiej nie ma informacji o „Pomarańczowej linii”.</p>	
	<p>Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.</p>	<p>Czy w gminie realizowane są środowiskowe programy profilaktyczne skierowanych do dzieci i młodzieży?</p>	<p>W ubiegłym roku realizowany był program <i>No promil, no problem</i>.</p>	

	<p>Programy środowiskowe nie powinny być utożsamiane z piknikami czy festynami, gdzie profilaktyka istnieje jedynie jako pewien mały, często uboczny element oferty rozrywkowej, rekreacyjnej, sportowej czy muzycznej. Jeżeli samorząd decyduje się na włączenie działań profilaktycznych w tego typu wydarzenie, rekomenduje się finansowanie jedynie kosztów ściśle związanych z profilaktyką (np. druk materiałów, organizowanie Punktu Konsultacyjno-informacyjnego).</p> <p>Niezwykle cenne będą projekty systematycznych i długofalowych działań, skierowanych do dzieci ze środowisk szczególnie zagrożonych zachowaniami problemowymi, np. programy animatorów podwórkowych, pedagogów ulicy. Należy zadbać o to, aby program był szczegółowo opisany i zaplanowany oraz aby jego skuteczność w obszarze ograniczania zachowań ryzykownych była poddawana ocenie. Podobnie jak w przypadku placówek edukacyjnych, również w działaniach środowiskowych, środki pochodzące z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przeznaczone na działania związane z profilaktyką, a nie realizacją ofert z obszaru kultury i edukacji.</p>	<p>Jeśli tak, to czy finansowane są zgodnie z rekomendacjami?</p>		
	<p>Na wysoki poziom wskaźników spożycia alkoholu przez młodych ludzi wpływ ma wiele czynników, ale jednym z ważniejszych, na który mamy możliwość oddziaływania na gruncie lokalnym, jest dostępność napojów alkoholowych dla młodych ludzi. Dlatego nie można pomijać w</p>	<p>Czy prowadzona jest współpraca z policją w ramach dochodzenia, gdy nietrzeźwi nieletni są zatrzymywani oraz ukarania przedsiębiorcy prowadzącego sprzedaż napojów alkoholowych, jeżeli na terenie jego</p>	<p>Do Pełnomocnik nie były przekazywane informacje o zatrzymaniu nietrzeźwych nieletnich.</p>	<p>Rekomenduje się nawiązanie współpracy z policją w tym zakresie.</p>

	<p>gminnym programie wszelkich działań wpływających na dostępność alkoholu dla osób niepełnoletnich. Chodzi tu zarówno o ograniczanie liczby zezwoleń wydawanych na sprzedaż napojów alkoholowych, wyznaczenie obszarów lub godzin, gdzie taka sprzedaż nie może mieć miejsca, poprzez tworzenie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, jak również kontrole tych Punktów.</p> <p>Ważna jest również współpraca z policją w ramach dochodzenia, gdy nietrzeźwi nieletni są zatrzymywani oraz ukarania przedsiębiorcy prowadzącego sprzedaż napojów alkoholowych, jeżeli na terenie jego Punktu sprzedano alkohol osobie poniżej 18 roku życia.</p>	<p>Punktu sprzedano alkohol osobie poniżej 18 roku życia?</p>		
	<p>Innym obszarem działań są szkolenia właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. W ich programie należy uwzględnić nie tylko aspekty prawne, lecz również obszar osobistych motywacji (np. postawy rodzicielskie, mity na temat alkoholu) oraz umiejętności praktyczne (ćwiczenie scen asertywnego odmawiania). W tych szkoleniach, oprócz właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, mogą brać udział także osoby bezpośrednio sprzedające alkohol (wskazane szczególnie w przypadku ćwiczenia konkretnych umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach).</p> <p>Dział ds. Rodziny i Młodzieży PARPA dysponuje listą instruktorów przygotowanych do prowadzenia szkoleń dla sprzedawców w zakresie stosowania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.</p>	<p>Czy rozważane było prowadzenie takich szkoleń?</p>	<p>Nie prowadzono szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sprzedawców. Prowadzone były rozmowy uświadamiające z właścicielami i sprzedawcami. Młodzież kupuje alkohol za pośrednictwem osób pełnoletnich. Planowane jest przeprowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.</p>	

	Przygotowywane są również szkolenia dla nowych instruktorów oraz nowe materiały dla sprzedawców, które dostępne będą dla Państwa bezpłatnie w formie elektronicznej.			
Obszar 7: Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej				
7.1	<p>Rekomendujemy rozpowszechnianie informacji z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy i/lub powiatu. W tym celu można wykorzystać tablice informacyjne w: ośrodkach pomocy społecznej, ośrodkach zdrowia, komisariatach i komendach policji, parafiach, siedzibach organizacji pozarządowych, Punktach Konsultacyjnych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, poradniach zdrowia psychicznego, świetlicach socjoterapeutycznych, sądach, szkołach, urzędach itp.</p> <p>Niezbędnym elementem lokalnej polityki wobec alkoholu jest rozpowszechnienie informacji o miejscach pomocy i ich ofercie w postaci ulotek, plakatów, ogłoszeń prasowych czy też w Internecie.</p>	<p>W jaki sposób rozpowszechniane są informacje z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych?</p> <p>Czy wykorzystywane są tablice informacyjne w: ośrodkach pomocy społecznej, ośrodkach zdrowia, komisariatach i komendach policji, parafiach, siedzibach organizacji pozarządowych, Punktach Konsultacyjnych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, poradniach zdrowia psychicznego, świetlicach socjoterapeutycznych, sądach, szkołach, urzędach itp.?</p> <p>W jaki sposób rozpowszechniane są informacje o miejscach pomocy i ich ofercie w postaci ulotek, plakatów, ogłoszeń prasowych czy też w Internecie?</p>	<p>Dystrybuowane są ulotki i materiały przesyłane przez PARPA.</p> <p>Gmina nie ma własnych materiałów informacyjnych. Ostatnia ulotka opracowana przez gminę opracowana została około 3 lat temu.</p> <p>Z Funduszu Korkowego zakupywane były ulotki wydawane przez inne instytucje i organizacje.</p>	Zlecenie usługi opracowania ulotki podmiotom zewnętrznym.
7.2	Zalecamy prowadzenie działań, których celem nadrzędnym jest interaktywne i stałe rozpowszechnianie wiedzy z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych, np. wydawanie biuletynu, dodatku do gazety, stałej rubryki informacyjnej w lokalnej gazecie czy bloku informacyjnego w lokalnym radiu/telewizji, redagowanie strony internetowej poświęconej	<p>Czy w GN w 2018 r. były publikowane artykuły stałe rozpowszechniające wiedzę z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych?</p> <p>Jak wygląda interaktywna komunikacja ze społecznością</p>	<p>Prowadzone były relacje ze spotkań i szkoleń.</p> <p>Na stronie internetowej Urzędu Miasta dostępny jest film <i>Dopalacze – jak sobie z nimi radzić?</i></p>	Rekomenduje się rozważenie możliwości prowadzenia stałej rubryki w Gazecie Niepołomickiej w celu rozpowszechniania wiedzy z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych.

	wymienionej tematyce itp. Istotnym elementem tych działań powinna być interaktywna komunikacja ze społecznością lokalną i reagowanie na jej potrzeby oraz oczekiwania.	lokalną i reagowanie na jej potrzeby oraz oczekiwania?		
7.3	Wspieramy ideę prowadzenia lokalnych działań kampanijnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych. Rekomendowane jest prowadzenie systematycznych – cyklicznych lub ciągłych – działań edukacyjnych. Należy nadmienić, że jednorazowe akcje, takie jak festyny, obchody lokalnych dni trzeźwości czy światowego dnia FAS (Fetal Alcohol Syndrome, 9 września każdego roku), happeningi, pikniki, konferencje prasowe, debaty w lokalnych mediach itp. należy organizować tylko jako element promujący inne, systematyczne działania edukacyjne.	Czy prowadzone są kampanie związane z profilaktyką problemów alkoholowych?	Tak. Prowadzona była kampania <i>No promil, no problem</i> – konkursy, inne działania na terenie szkoły, <i>Marsz na rzecz trzeźwości</i> .	-
7.4	Zalecamy wzmacnianie podejmowanych działań edukacyjnych materiałami dotyczącymi danej problematyki, takimi jak: broszury, plakaty, ulotki z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej dla określonych grup adresatów – młodzieży, sprzedawców, pracowników służby zdrowia, pacjentów placówek leczenia odwykowego, klientów Punktów Konsultacyjnych, dla rodzin z problemem alkoholowym i ofiar przemocy, kierowców itp. Warto także angażować w samorządowe działania edukacyjne i informacyjne lokalnych i regionalnych VIP-ów – osoby znane, sportowców, artystów i inne autorytety społeczne w celu uzyskania większej skuteczności oddziaływań.	Czy w 2018 r. dystrybuowane były materiałami dotyczące problematyki alkoholowej? Jeżeli tak jakie i do jakich grup? Czy w działania edukacyjne i informacyjne zaangażowano lokalnych VIP-ów? Czy są takie plany na 2019 r.?	W 2018 r. dystrybuowane były materiały dotyczące problematyki alkoholowej. Ulotki były m.in. wyłożone w szkole, rozdawała je młodzież. Przedstawiciele władz gminy uczestniczyli w Marszu Trzeźwości.	Rekomenduje się rozważenie możliwości opracowania i dystrybucji broszur, plakatów, ulotek z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej dla młodzieży.

7.5	Bardzo istotna jest edukacja lokalnych decydentów i radnych w zakresie wagi i skali problematyki alkoholowej poprzez zapraszanie ich do lokalnych debat, kampanii edukacyjnych, udziału w imprezach profilaktycznych; zapoznanie z lokalną i ogólnopolską diagnozą problemów alkoholowych. Taka edukacja może się odbywać również poprzez prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji pogłębiających wiedzę na temat problemów alkoholowych.	Czy jest prowadzona edukacja radnych w zakresie wagi i skali problematyki alkoholowej? Czy jest planowana? W jaki sposób?	Radni zapraszani byli na Marsz Trzeźwości. Radni uczestniczyli w szkoleniu <i>7 dni do skutecznej profilaktyki</i> . Radni dostali Informator dystrybuowany przez PARPE. Dwukrotnie realizowane były posiedzenia Komisji Zdrowia i Sportu, w których uczestniczyła Pełnomocnik.	-
7.6	Edukacja przedstawicieli różnorodnych grup zawodowych. Propagujemy inicjatywę edukacji przedstawicieli różnych grup zawodowych z zakresu problematyki alkoholowej. Działania te mają na celu pogłębianie wiedzy i poszerzenie kompetencji osób pracujących na co dzień z klientem/ pacjentem/ucznem. Wiedza konkretnych grup zawodowych w zakresie jakże szerokiej problematyki alkoholowej ma decydujący wpływ na jakość prowadzonych działań i usług.	Czy prowadzone są działania edukacyjne dla konkretnych grup zawodowych? Lekarzy? Nauczycieli?	Prowadzone są działania edukacyjne dla nauczycieli, nie były prowadzone takie działania dla lekarzy. W razie potrzeby prowadzone są konsultacje dla lekarzy.	-
7.7	Budowanie lokalnych koalicji. Podkreślamy wagę faktu budowania lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, także w ramach porozumień z innymi samorządami lokalnymi czy współpracy z samorządem województwa. Ważne jest również nagłaśnianie tych działań przy okazji różnych wydarzeń w gminie.	Czy gmina współpracuje z innymi samorządami? W jakim zakresie? Czy planowane jest poszerzenie/kontynuacja współpracy?	Pełnomocnik współpracuje z pełnomocnikami z innych miast, m.in. w zakresie wymiany informacji o programach terapeutycznych, szkoleniach.	-
7.8	Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych. Proponujemy, by poprzez	Czy są kupowane specjalistyczne pisma? Jeśli tak, kto ma do nich dostęp?	Gmina kupuje prasę specjalistyczną. Gazety są przekazywane do biblioteki, są	Upowszechnienie informacji o dostępnej prasie w GN, na stronie www gminy.

	<p>prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji czy materiałów multimedialnych, nieustannie wspierać rozwój zawodowy i kompetencje osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych.</p>		<p>dostępne w Punktach Konsultacyjnych, można je wypożyczać. Np. gazeta „Wychowawca” dostarczana jest do każdej szkoły. Gazety przekazywane są również do Klubu Abstynenta.</p>	
7.9	<p>Aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami. Podkreślamy ważność współpracy z mediami również poprzez monitorowanie zawartości pojawiających się artykułów pod kątem problematyki alkoholowej, publikowanie artykułów na ten temat, w razie potrzeby przygotowywanie sprostowań, prezentowanie w lokalnych i regionalnych mediach gminnych działań profilaktycznych i ich efektów, prezentowanie wyników lokalnych badań czy planów działania itp. Współpraca z mediami jest ważnym elementem budowania społecznego poparcia dla działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz edukacji społecznej.</p>	<p>Czy w 2018 r. publikowane były artykuły w GN dotyczące problematyki alkoholowej? Czy były prezentowane informacje o działaniach profilaktycznych? Wyniki lokalnych badań, planów działania?</p>	<p>W studiu N, w LASIE wykłady, na stronie urzędu. Nie można udostępnić wyników badań, bo jest to narzędzie badawcze. Każda ze szkół otrzymała wyniki badań, ten wycinek, który ich dotyczy. Wyniki badań prezentowane były podczas spotkań z rodzicami, na radach pedagogicznych. Wyniki badań wykorzystywane są do planowania działań profilaktycznych przez Pełnomocnik. W tym roku z ankiet wynikało, że jest większy problem z cyberuzależnieniami.</p>	<p>Rekomenduje się rozważenie możliwości publikacji artykułów na temat cyberuzależnienia w Gazecie Niepołomickiej oraz o szkodliwości e-papierosów. Rekomenduje się publikację pełnych wyników badań prowadzonych w szkołach. Wyniki mogą być istotnym źródłem informacji dla rodziców, osób pracujących z dziećmi.</p>
7.10	<p>Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym. Rekomendujemy monitorowanie skali problemów alkoholowych poprzez prowadzenie badań i sondaży, tworzenie lokalnych diagnoz i ekspertyz (samodzielnie lub zlecając je profesjonalnym instytucjom), pozwalających ocenić aktualny stan</p>	<p>Czy monitorowana była skala problemów alkoholowych poprzez prowadzenie badań i sondaży? Czy wyniki były publikowane?</p>	<p>Prowadzone były badania wśród młodzieży.</p>	-

	<p>problemów alkoholowych na różnych płaszczyznach (np. picie młodzieży, leczenie uzależnienia od alkoholu, przeciwdziałanie przemocy, profilaktyka szkolna i środowiskowa, zmiany na rynku napojów alkoholowych, marketing alkoholowy: reklama, promocja, sponsoring itp.), a także ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych oraz publikowanie wyników tych badań w środowisku lokalnym.</p>			
Obszar 8: Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach				
8.1	<p>Przeciwdziałanie nietrzeźwości na drogach należy do katalogu zadań, które powinny być uwzględniane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadania powinny być prowadzone systemowo przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych zasobów, którymi dysponuje gmina.</p>	<p>Jakie działania w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach zrealizowano w 2018 r.? Jakie działania w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach zaplanowano na 2019 r.?</p>	<p>Kampania „No promil no problem”, w 10 szkołach na terenie gminy, 2 marsze trzeźwości – w Niepołomicach i Staniątkach. 19 klas ze szkół ponadgimnazjalnych przygotowało makiety i gazety. Dla młodszych klas wykorzystywane były bajki profilaktyczne.</p>	-
	<p>Edukacja w szkołach średnich. W ramach podnoszenia świadomości wszystkich uczestników ruchu w zakresie wpływu alkoholu na bezpieczeństwo w ruchu drogowym, wskazane jest nawiązanie kontaktu ze szkołami średnimi w celu wprowadzenia cyklu zajęć profilaktycznych poświęconych bezpieczeństwu komunikacyjnemu ze szczególnym uwzględnieniem wypracowania właściwych zachowań i postaw wobec osób i sytuacji z udziałem nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego.</p>	<p>Czy gmina współpracuje ze szkołami średnimi w zakresie podnoszenia świadomości wpływu alkoholu na bezpieczeństwo w ruchu drogowym?</p>	<p>j.w.</p>	-

	<p>Możliwe jest dofinansowanie ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zakupu alkometru czy też urządzenia alcomat, które zostałyby ogólnie udostępnione dla mieszkańców miasta/gminy w celu samodzielnego sprawdzania stanu trzeźwości. Pozytywnym aspektem takiego rozwiązania jest fakt, iż osoby kontrolują swój stan trzeźwości dobrowolnie, co w szerszej perspektywie prowadzi do zwiększenia ich samokontroli. Takie rozwiązanie wchodzi w zakres działań profilaktycznych i edukacyjnych.</p>		<p>Zakupiono alkometry dla Klubu Abstynenta, Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych, pokrywano koszty eksploatacji alkometru zainstalowanego na Komisariacie Policji.</p>	-
Obszar 9: Przeciwdziałanie nietrzeźwości w miejscach publicznych				
9.1.	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy i utrzymanie porządku publicznego nie należy do zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (niezależnie od przyczyn określonych zdarzeń), ale do zadań własnych gminy, jednak włączenie tej tematyki w określonym zakresie do gminnych programów jest możliwe. Przykładem takich działań może być podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi. Jedną z umiejętności potrzebnych do skutecznego i profesjonalnego wykonywania swoich obowiązków przez przedstawicieli służb np. policji, straży miejskiej, pogotowia ratunkowego, pracowników socjalnych jest umiejętność nawiązania kontaktu z osobą nietrzeźwą. W tym celu samorząd gminny ma możliwość zorganizowania lokalnych szkoleń dla przedstawicieli poszczególnych służb z zakresu komunikacji interpersonalnej i postępowania z</p>	<p>Czy były/są planowane szkolenia w zakresie podnoszenia kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi (policji, straży miejskiej, pogotowia ratunkowego, pracowników socjalnych)?</p>	<p>Rozważane są takie działania.</p>	<p>Przeprowadzenie rozeznania na temat zapotrzebowania na szkolenia wśród służb mundurowych.</p>

	klientami (petentami, pacjentami) będącymi pod wpływem alkoholu.			
Obszar 10: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych				
10.1	Samorząd, realizując poszczególne zadania określone w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, może powierzyć je organizacji pozarządowej lub wesprzeć organizację w realizacji zadań, które wpisują się w zakres gminnego programu. W przypadku powierzania realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych podmiotom zewnętrznym, należy stosować tryb i zasady określone w ustawie o zdrowiu publicznym (z wyłączeniem ustawy prawo zamówień publicznych i ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – rozdział 2, dział III).	Czy gmina powierzała jakieś zadania organizacjom pozarządowym? Jeżeli tak, w który obszar gminnego programu się wpisywały? W jakim trybie? Czy jest planowane powierzanie?	Prowadzona jest współpraca z Domem Kultury Inspiro (w 2019 r.), TKKF Wiarus, Klubami Abstynenta. Prowadzona jest pielgrzymka na rzecz trzeźwości. Podczas takich pielgrzymek prowadzone są działania edukacyjne, wsparcie indywidualne. Pełnomocnik jest gotowa na współpracę, ale preferuje indywidualne spotkania w celu oceny jakości proponowanych działań.	Informowanie o możliwości organizacji zajęć przez organizacje pozarządowe w GN i na stronie www gminy. Rozważenie możliwości przeprowadzenia konkursu dla NGO'sów na organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie ferii i wakacji. Premiowanie działań zawierających elementy profilaktyki i edukacji w obszarze problemów z alkoholem i narkotykami.
10.2	Zgodnie z treścią art. 41 ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, możliwe jest wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych, zatem wskazany jest udział stowarzyszeń abstynenckich w realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jako realizatorów zadań przy zachowaniu trybów i zasad opisanych powyżej. Ważnym nurtem w pracy stowarzyszeń powinna być ich wspierająca rola w lokalnym systemie rozwiązywania problemów alkoholowych. Po pierwsze, przez włączenie się stowarzyszeń	Czy Program był konsultowany z NGO'sami, szkołami, klubami abstynenckimi? W jaki sposób NGOsy są informowane o możliwości pozyskania środków? Ile środków publicznych ze środków funduszu korkowego przekazano w 2018 r. na działania NGO? W jakim trybie przyznawane są środki na „dofinansowanie organizowania zajęć sportowo rekreacyjnych, turystycznych, artystycznych itp. dla dzieci	Program nie był konsultowany z NGO'sami, szkołami, klubami abstynenckimi. Oceniając działania organizacji pozarządowych brano są pod uwagę oferowane formy wsparcia, np. TKKF Wiarus prowadzi zajęcia mające na celu modelowanie życia w trzeźwości, zagospodarowanie czasu wolnego. Rozważane było, aby podczas wycieczek rowerowych był blok związany z profilaktyką.	Konsultowanie programu z NGO'sami i osobami działającymi w obszarze problemowym.

	<p>abstynenckich w pracy związane z opracowywaniem gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Konsultacja programu ze środowiskiem abstynenckim może wiele wniesić w zakresie jego dostosowania do lokalnych potrzeb i właściwego zdefiniowania priorytetów wśród planowanych działań.</p>	<p>pozostających w miejscu zamieszkania w czasie wakacji letnich i zimowych”? Jakie kwoty są na to zabezpieczone? W sprawozdaniach z lat 2016-18 wśród organizacji pozarządowych pojawia się tylko jedna organizacja pozarządowa TKKF „WIARUS”. Czy gmina nie współpracuje z innymi NGO-sami ? Jak wygląda współpraca z grupami abstynenckimi?</p>	<p>Inne organizacje nie zwracały się o środki z funduszu korkowego.</p>	
10.3	<p>Zgodnie z art. 182 ustawy z dnia 26 października 1982 r., o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi finansowanie zadań zapisanych w gminnym programie powinno być rozpatrywane ze względu na ich bezpośredni związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.</p>	<p>Jaki związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych mają działania TKKF Wiarus? Czy Sportowe wakacje 2019 z Wiarusami są dofinansowane z funduszu korkowego? Jeżeli tak, dlaczego nie ma o tym informacji na stronie?</p>	<p>Podczas wycieczek nie są prowadzone działania edukacyjne w obszarze problematycznym. W relacjach z wycieczek zamieszczane są informacje o źródle finansowania wycieczek i prowadzonych działań.</p>	<p>Rozważenie możliwości przeprowadzenia konkursu dla NGO’ów na organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie ferii i wakacji. Premiowanie działań zawierających elementy profilaktyki i edukacji w obszarze problemów z alkoholem i narkotykami.</p>
10.4	<p>W celu podniesienia efektywności i jakości działań podejmowanych przez stowarzyszenia abstynenckie, a także porządkowania i stabilizowania zasad współpracy pomiędzy samorządem a stowarzyszeniami abstynenckimi, Krajowa Rada Związków i Stowarzyszeń Abstynenckich we współpracy z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wdrożyła program „Standardy działań stowarzyszeń abstynenckich”. Spełnienie standardów jest potwierdzane Certyfikatem spełnienia standardów, który</p>	<p>Czy niepołomickie stowarzyszenia mają certyfikaty potwierdzające spełnianie standardów?</p>	<p>Niepołomickie stowarzyszenia nie mają certyfikatów potwierdzających spełnianie standardów.</p>	-

	przynajmniej na czas określony. Jego przedłużenie wymaga ponownego przejścia procedury oceny.			
10.5	Partnerami dla gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są też kościoły i związki wyznaniowe. Prawidłowa współpraca powinna polegać na wymianie informacji, konsultacjach, wspólnych inicjatywach na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności na rzecz promocji i realizacji działań w tym zakresie czy organizowaniu konferencji, szkoleń i porad.	W jaki sposób gmina współpracuje z kościołami i związkami wyznaniowymi? Czy tylko z kościołem katolickim?	Gmina nie współpracuje z innymi niż kościół katolicki. Klub Abstynenta organizuje pielgrzymki w intencji trzeźwości.	-
10.6	Zgodnie z zapisami art. 41 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych” jest zadaniem własnym gmin, realizowanym w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W związku z realizacją wyżej wymienionego zadania samorządy lokalne w 2017 roku na działania związane z profilaktyką przeznaczyły ok. 25% wszystkich środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.	Jaki jest planowany udział środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na „prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych”? Ile ten udział wynosił w 2018 r.?	Z informacji zawartych w sprawozdaniu nie wynika wprost, jaka kwota wydatkowana jest na działania profilaktyczne. Koszt realizacji programu w 2018 r. wyniósł 500 tys. zł, z czego 58% środków wydano na prace remontowo - modernizacyjne w budynkach komunalnych i socjalnych, 30% na pomoc terapeutyczną dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz ochronę przed przemocą. Zakładając, że pozostała część budżetu wydatkowana była na profilaktykę, stanowi to 12% kosztów programu.	Zwiększenie wydatków na prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.